

๑๑

ผู้ควรประดับ
ดอกไม้ทิพย์

ผู้มีปัญญา เมื่อปรารถนาความสุข ๓ ประการ คือ

คำสรรเสริญ ๑

การได้ทรัพย์เครื่องปลื้มใจ ๑

ละโลกแล้วได้บันเทิงในสวรรค์ ๑

พึงรักษาศีล

ผู้ควรประดับดอกไม้ทิพย์

๓๕๔

ทุกชีวิตที่เกิดมาในสังสารวัฏ ต่างเคยผ่านการเกิดในทุกภพทุกภูมิ ทั้งชีวิตในระดับสูง ระดับกลาง และระดับล่างมาแล้ว ไม่ว่าจะเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ หรือยากจนเข็ญใจ เพราะชีวิตมีการขึ้นลงไปตามอำนาจแห่งบุญและบาปที่ได้ทำไว้ในภพชาตินั้นๆ ถ้าทำบุญมากย่อมได้รับผลที่ดี เสวยสุขในสุคติภูมิ ชีวิตจะประสบแต่สิ่งที่ดีงาม มีแต่ความสุขความสำเร็จในชีวิต ถ้าทำบาปอกุศลไว้มาก ก็ต้องไปเสวยวิบากแห่งกรรมในอบายภูมิ นี่เป็นวงจรชีวิตของสรรพชีวิตทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็นใครก็ตาม จะหลีกเลี่ยงกฎแห่งกรรมไม่พ้น ดังนั้น เราเกิดมาแล้วต้องสร้างบารมีให้เต็มที่ เพิ่มพูนความบริสุทธิ์บริบูรณ์ให้แก่ตนเอง และวิธีที่จะทำความบริสุทธิ์ได้อย่างดีที่สุด คือต้องหมั่นปฏิบัติธรรมอย่าให้ขาดแม้แต่วันเดียว ทำใจหยุดใจนิ่งบ่อยๆ ทำซ้ำแล้วซ้ำอีก ชีวิตของเราจะสำเร็จสมหวังมีแต่ความสุขตลอดกาลนาน

มีวาระพระบาลีที่ปรากฏใน ขุททกนิกาย เถรคาถา ว่า

“สีลํ รุกเขยฺย เมธาวิ ปตฺถยาโน ตโย สุเข
ปสฺสํ วิตฺตลาภญจ เปจฺจ สคฺเค ปโมทนํ

ผู้มีปัญญา เมื่อปรารถนาความสุข ๓ ประการ คือ
คำสรรเสริญ ๑ การได้ทรัพย์เครื่องปลื้มใจ ๑ ละโลกแล้ว
ได้บันเทิงในสวรรค์ ๑ พึงรักษาศีล”

ผู้ควรประดับดอกไม้มัทพย

๓๕๕

บุคคลทั้งหลายในโลกนี้ น้อยคนนักที่จะถึงพร้อมด้วยสัมมาทิฐิที่บริบูรณ์ รู้จักมองโลกไปตามความเป็นจริง มองการณ์ไกล ไม่ใช่เฉพาะแต่ภพชาตินี้เท่านั้น แต่หมายถึงว่า ต้องมองไปยังภพชาติเบื้องหน้าอีกด้วย และรู้จักวางแผนชีวิต ให้ไปสู่จุดหมายปลายทางที่ถูกต้องสมบูรณ์ รู้จักตกแต่งบุญกุศล ด้วยการทำทาน รักษาศีล และเจริญภาวนา ส่วนใหญ่คนเรายังข้องเกี่ยวอยู่กับการทำมาหากิน เรื่องครอบครัว และเรื่องอื่นๆ อีกมากมาย ทำให้วันหนึ่งๆ ผ่านไปอย่างน่าเสียดาย โดยลืมนึกถึงเป้าหมายของการเกิดมาเป็นมนุษย์ ลืมหนทางพระนิพพาน ดังนั้นความคิดที่จะทำความบริสุทธิ์บริบูรณ์ให้เกิดขึ้นจึงเลือนหายไป ทำให้มนุษย์ส่วนใหญ่ ตกอยู่ในความประมาท จมอยู่ในทะเลแห่งความทุกข์

ผู้มีปัญญาที่เป็นนักปราชญ์บัณฑิต ล้วนเห็นความสำคัญของการสร้างบารมี โดยมองเห็นว่า การที่จะทำให้ชีวิตสมบูรณ์ด้วยความดีงาม และสิ่งที่ปรารถนาได้นั้น จะต้องบำเพ็ญบุญกุศล โดยการรักษาศีล ซึ่งเป็นเรื่องพื้นฐานของชีวิต เพราะศีลเป็นความปกติของมนุษย์ ศีล มีตั้งแต่ศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๑๐ ศีล ๒๒๗ ของพระภิกษุ

ไม่ว่าผู้ที่มีศีลจะอยู่ที่ใด ย่อมเป็นที่รักของมนุษย์ และ

ผู้ควรประดับดอกไม้มัทพย

๓๕๖

เทวดาทั้งหลาย เวลาที่รับศีล บทสรุปของศีลที่พระภิกษุท่านได้สรุปตอนท้ายที่ว่า สีเลน สุคติ ยนฺติ นั้นแปลว่า ชนทั้งหลาย ไปสู่สุคติได้ด้วยศีล สีเลน โภคสมฺปทา เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยโภคะก็ด้วยศีล และประการสุดท้าย ที่ว่า สีเลน นิพพุติ ยนฺติ แปลว่าการไปสู่นิพพานได้ก็ด้วยศีล นี่เป็นบทที่พระท่านกล่าวสรุปทุกครั้งที่ให้ศีล เมื่อทุกท่านได้รู้คำแปลอย่างนี้แล้ว จะได้เป็นการตอกย้ำความเชื่อมั่นในการรักษาศีลของเราว่า หากเราได้รักษาศีลอย่างดีแล้ว จะได้รับผลดี จนกระทั่งทำให้บรรลุมรรคผลนิพพานได้

ต่างกับคนที่ทูลศีล แม้จะพยายามบอกหรือป่าวประกาศว่าตนเองเป็นคนมีศีล แต่ความเป็นคนทูลศีลนั้น ก็ยังเป็นความจริงที่หลอกตนเองไม่ได้ ครั้งแรกอาจมีคนหลงเชื่อถ้อยคำ แต่ไม่นานความเป็นคนทูลศีลนั้น ย่อมปรากฏแก่ผู้คนทั้งหลาย ผู้ทูลศีลนั้นย่อมได้เสวยผลกรรมทันตาเห็น

*ดังเช่นครั้งพุทธกาล เมื่อคราวที่พระเทวทัตยุยงทำลายสงฆ์ให้แตกแยกกัน พระอัครสาวกทั้งสอง คือพระมหาโมคคัลลานะและพระสารีบุตร ได้เดินทางไปโปรดหมู่ภิกษุสงฆ์

ผู้ควรประดับดอกไม้มัทพย

๓๕๓

ทั้งหมดให้กลับมา พระเทวทัตพอรบว่าพระภิกษุที่เคยเป็น
ฝักฝ่ายของตน ตามพระอัศวสาวไป รู้สึกคับแค้นใจมาก ถึง
กับกระอักโลหิต เรื่องราวได้มาถึงวงสนทนาของพวกพระภิกษุ
ท่านสนทนากันว่า พระเทวทัตกล่าวมุสาวาททำลงมณฑล ตอนนี
เลยทุกขเวทนาปางตาย

ขณะนั้นพระศาสดาเสด็จมาถึงพอดิ และได้รับฟัง
ข้อความนั้น จึงตรัสว่า “ภิกษุทั้งหลาย พระเทวทัตกล่าวเท็จ
แล้วเจ็บป่วยปางตาย ไม่ใช่แต่ชาตินี้เท่านั้น แม้ในกาลก่อนเธอ
ก็ได้เลยทุกขเวทนามากเช่นกัน” จากนั้นพระองค์ทรงนำอดีต
ชาติมาตรัสเล่าว่า

ในอดีตกาล พระโพธิสัตว์ได้บังเกิดเป็นเทพบุตรองค์
หนึ่งในภพดาวดึงส์ สมัยนั้น นครพาราณสีเป็นเมืองที่ได้รับการ
กล่าวขานกันมาก ว่าเป็นเมืองที่สวยงามไม่แพ้เมืองใดๆ ในโลก
ได้มีการจัดมหรสพใหญ่ขึ้น พวกนาค ครุฑ และกุมมเทวาเป็น
จำนวนมากต่างพากันมาดูมหรสพ เทพบุตรทั้ง ๔ องค์ก็ลงมา
จากภพดาวดึงส์ ประดับเครื่องประดับที่สวยงาม เทร็ดด้วย
ดอกไม้ทิพย์ ชื่อกั๊กการุ ดอกไม้มัทพยชนิดนี้มีกลิ่นที่หอมมาก
ทำให้พระนครประมาณ ๑๒ โยชน์ มีกลิ่นหอมตลบอบอวล ด้วย
ดอกไม้ชนิดนั้น พอชาวเมืองได้สูดดมกลิ่นดอกไม้อย่างนี้ ก็พา

ผู้ควรประดับดอกไม้ทิพย์

๓๕๘

กันแสงหาว่า ใครประดับดอกไม้ชนิดนี้บ้าง

เมื่อเหล่าเทพบุตรรู้ว่ามนุษย์กำลังค้นหาผู้ตัดดอกไม้ จึงเหาะขึ้นกลางเวหาบินอยู่ด้วยเทวานุภาพที่ยิ่งใหญ่ มีรัศมีแผ่ออกไป ยังอาณาบริเวณนั้นให้สว่างไสวด้วยทิวรังสี พระราชาก็ติมหาเศรษฐีก็ดี พวกข้าราชการบริพารทั้งหลาย ต่างมาประชุมกันแล้วถามว่า “พวกท่านมาจากไหน” เทวดาทั้งสี่ก็ตอบไปว่า “พวกเรามาจากชั้นดาวดึงส์ มาเพื่อต้องการชมมหรสพในเมืองมนุษย์”

สายตาของมนุษย์ทุกคนได้มองไปเห็นดอกไม้ทิพย์ ที่สวยสดงดงามที่กำลังส่งกลิ่นหอมหวาน จึงเอ่ยปากถามว่า “ดอกไม้ที่ท่านประดับอยู่นั้น เป็นดอกไม้ชนิดใด” เหล่าเทवादอบว่า “ดอกไม้นี้เป็นบุปผาทิพย์” พวกมนุษย์ทั้งหลายจึงพากันอยากได้ จึงได้ส่งเสียงอ้ออึงว่า “ท่านเทพบุตร ในเทวโลกมีดอกไม้มากมาย ขอท่านได้โปรดให้ดอกไม้ทิพย์แก่พวกเราเถิด”

เทพบุตรเหล่านั้นบอกว่า “ดอกไม้ทิพย์นี้มีอานุภาพมาก ไม่เหมาะสำหรับมนุษย์ผู้ทุศีล มีอหิชาภัยต่ำทราม แต่สมควรเฉพาะมนุษย์ที่มีศีลเท่านั้น” เทพบุตรองค์ที่ ๑ จึงกล่าวว่า “ผู้ใดไม่ลักสิ่งของด้วยกาย ไม่พูดเท็จด้วยวาจา ได้รับยศแล้วไม่มัวเมา ผู้นั้นควรที่จะได้ประดับดอกไม้ทิพย์นี้” ขณะที่เทพบุตรกล่าวนั้น

ผู้ควรประดับดอกไม้ทิพย์

๓๕๕

บุโรหิตมีความปรารถนาอยากจะได้ จึงคิดว่า เราไม่มีคุณสมบัติ ดังกล่าวเลย แต่จะโกหกเอาดอกไม้เหล่านั้นมา และมหาชนจะได้รู้ว่าเราเป็นผู้มีศีล จึงรีบตอบว่าตนเองเป็นผู้มีศีล เทพบุตร จึงให้ดอกไม้เหล่านั้นมาประดับ เท่านั้นยังไม่พอ ยังอ้อนวอน เทพบุตรองค์ที่สองอีก

เทพบุตรองค์ที่สองกล่าวว่า “ใครที่หาทรัพย์มาได้โดยชอบธรรม ไม่ล่อลวงเอาทรัพย์มา ได้โภคทรัพย์แล้วไม่มัวเมา ผู้ นั้นควรที่จะประดับดอกไม้ทิพย์” บุโรหิตกล่าวคำเท็จว่าตนเองมีคุณสมบัติเหล่านี้ เทพบุตรจึงให้ดอกไม้ทิพย์ เมื่อได้แล้วยัง ขอบอกองค์ที่สามอีก

เทพบุตรองค์ที่สามกล่าวว่า “ผู้ที่มีจิตมั่นคง มีศรัทธาไม่คลอนแคลน ไม่บริโภคนกของดีเพียงคนเดียว ผู้นั้นแลควรที่จะประดับดอกไม้ทิพย์” บุโรหิตใช้วิธีเดิม จนถึงองค์สุดท้าย ซึ่งกล่าวว่า “ผู้ที่ไม่บริภาษสัตบุรุษ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง พุดอย่างไรทำอย่างนั้น จึงสมควรที่จะประดับดอกไม้ทิพย์” บุโรหิตยังกล่าวคำเท็จเพื่อรับเอาดอกไม้เหล่านั้นมาประดับอีก เทวดาทั้งสี่ จึงให้เทริดดอกไม้ทิพย์แก่บุโรหิต จากนั้นก็พากันกลับเทวโลก

ทันทีที่กลับหลังเทพบุตรทั้งสี่ ทุกขเวทนาอันแรงกล้าได้เกิดขึ้นกับบุโรหิต ศีรษะของบุโรหิตเหมือนถูกทิ่มด้วยหอกที่

ผู้ควรประดับดอกไม้มัทพย

๓๖๐

แหลมคม และเหมือนถูกบีบรัดด้วยแผ่นเหล็ก ล้มลงนอนร้อง
ครวญครางบนพื้น มหาชนเห็นอย่างนั้น พากันถามว่าเกิดอะไรขึ้น
บุโรหิตสารภาพว่า ที่ตนเองเป็นเช่นนี้คงเพราะการพูดเท็จ เพื่อ
ขอดอกไม้มัทพยกับเทพบุตร แล้วอ้อนวอนมหาชนว่า โปรดช่วย
นำเอาดอกไม้ออกจากศิระด้วยเถิด ตอนนี้อยู่ทรมานเหลือเกิน

ทุกคนต่างก็ช่วยกันปลดดอกไม้ แต่ไม่สามารถปลดออก
ได้ ด้วยอาณภาพแห่งวิบากกรรมของบุโรหิตนั้น มหาชนพากัน
ห้ามท่านบุโรหิตไปส่งที่บ้านบุโรหิตร้องครวญครางอยู่ที่บ้านตลอด
๗ วัน แต่ไม่มีวิธีแฉะว่าจะปลดดอกไม้ออกได้ พระราชาและ
เหล่าอำมาตย์ปรึกษากันว่า จะทำอะไรจึงจะช่วยบุโรหิตผู้
ทุกข์นี้ได้ ในที่สุดพากันลงความเห็นว่ ต้องจัดมหรสพครั้ง
ใหญ่อีกครั้ง เพื่อว่าเทพบุตรมาอีก จะได้ช่วยอ้อนวอนเหล่าเทวา
ให้ช่วยเหลือ ในมหานครก็เลยมีการแสดงมหรสพขึ้นอีกครั้งหนึ่ง
เทพบุตรทั้งหลายก็พากันมาอีก

มหาชนช่วยกันห้ามบุโรหิตลงโลกนั้นมาวางไว้เบื้องหน้า
บุโรหิตอ้อนวอนเหล่าเทวดาด้วยน้ำเสียงที่น่าเวทนายัังว่า
“ขอท่านโปรดไว้ชีวิตข้าพเจ้าด้วยเถิด” เทพบุตรเหล่านั้นไม่
ต้องการให้มหาชนเอาแบบอย่างที่ไม่ดี จึงพากันติเตียน
ท่ามกลางสมาคมว่า “ดอกไม้เหล่านี้ ไม่สมควรแก่ผู้ทุกข์ที่มีแต่

ผู้ควรประดับดอกไม้ทิพย์

๓๖๑

บาปกรรม เพราะเข้าใจว่าการโกหกไม่เป็นบาปอะไร แต่ในที่สุด เขาต้องได้รับผลของการทุจริตของตนเอง ช่างน่าอนาถใจนัก บัดนี้ท่านคงได้รับรู้ผลบาปด้วยตนเองแล้ว”

จากนั้นเทพบุตรได้ปลดเทริดดอกไม้ออกจากศีรษะ แล้ว ได้ให้อีวาทแก่มหาชนให้ดำรงอยู่ในศีล และให้หมั่นประพฤติ ธรรมแล้วก็จากไปยังเทวโลกตามเดิม พอจบพระธรรมเทศนา พระศาสดาตรัสสรุปว่า บุโรหิตจอมลวงโลกผู้นั้น คือพระเทวทัต เทพบุตรทั้งสี่ องค์หนึ่งคือพระกัสสปะ องค์หนึ่งคือพระมหาโมคคัลลานะ องค์หนึ่งคือพระสารีบุตร และองค์ที่เป็นหัวหน้า ก็คือ พระองค์เอง

เราจะเห็นว่า ผลแห่งความเป็นคนทุจริตนั้น ไม่ใช่ชั่ว เพียงต้องไปเสวยผลกรรมในภพชาติหน้าเท่านั้น แม้แต่ในภพ ชาติปัจจุบันก็ยังพอมิตัวอย่างให้เห็นกันอยู่เสมอ ผู้มีศีลเท่านั้น จึงคู่ควรกับสมบัติอันเป็นทิพย์ทั้งหลาย และสมบัติอันเลิศใน เมืองมนุษย์ ยิ่งกว่านี้ แม้แต่อริยสมบัติ คือการบรรลุมรรคผล นิพพาน ก็เหมาะสมสำหรับผู้มีศีลอันงาม ขอให้พวกเราหมั่น ชำระศีลให้สะอาดบริสุทธิ์ อีกทั้งชำระกาย วาจา ใจให้ผ่องใส ด้วยการประพฤติธรรม หมั่นเจริญสมาธิภาวนากันทุกๆ คน

